

5 / 2025

# RAPPORT

**Studiebarometeret 2024 –  
Dokumentasjonsrapport**  
[Undertittel]

2025



NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.



NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.



Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.



NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.



NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på [nokut.no](https://nokut.no).



NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

<b>Tittel</b>	Studiebarometeret 2024 – Dokumentasjonsrapport
<b>Forfatter(e)</b>	Magnus Strand Hauge
<b>Dato</b>	20.03.2025
<b>Rapportnummer</b>	5-2025
<b>ISSN-nr</b>	1892-1604

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

## Forord

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Data fra undersøkelsen publiseres på [www.studiebarometeret.no](http://www.studiebarometeret.no). Data formidles også direkte til universitetene og høyskolene.

Formålet er å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi informasjon om studentenes opplevde studiekvalitet. Høsten 2024 ble Studiebarometeret gjennomført for tolvte gang. Nesten 26 000 studenter svarte på undersøkelsen.

Denne rapporten beskriver gjennomføringen av undersøkelsen: arbeidet i forkant, underveis og i etterkant av datainnsamlingen. Rapporten tar blant annet for seg tidsbruk i skjemautfyllingen, frafall og svarinngang. Rapporten beskriver også manglende svar og andre relevante aspekter knyttet til hvordan studentene har besvart spørsmålene, i tillegg til terskelverdier for publisering av resultater på studieprogramnivå på [www.studiebarometeret.no](http://www.studiebarometeret.no).

# Innhold

<b>1 Om Studiebarometeret.....</b>	<b>6</b>
1.1 Hvem inngår i undersøkelsen?.....	6
<b>2 Spørreskjemaet .....</b>	<b>6</b>
2.1 Generelt om skjemaet.....	6
2.2 Utvikling av skjemaet .....	7
<b>3 Gjennomføring .....</b>	<b>9</b>
3.1 Datagrunnlaget .....	9
3.2 Markedsføring og oppfølging.....	10
3.3 Personvern .....	13
<b>4 Svarinngang.....</b>	<b>13</b>
4.1 Totalt .....	13
4.2 Institusjonsnivå .....	14
4.3 Utdanningstyper .....	16
4.4 Hvem besvarte undersøkelsen?.....	17
4.5 Tidsbruk.....	19
4.6 Frafall underveis i utfyllingen.....	19
<b>5 Bearbeiding av data i etterkant .....</b>	<b>20</b>
<b>6 Indeksene i Studiebarometeret .....</b>	<b>21</b>
<b>7 Studieprogrammene og nettportalen .....</b>	<b>23</b>
7.1 Studieprogrammer og terskelverdier.....	23
7.2 Sammenslåing av data og visning i nettportalen .....	24
<b>Vedlegg 1 – Oversikt over spørreskjemaet.....</b>	<b>25</b>
<b>Vedlegg 2 – Epostinvitasjon til studentene .....</b>	<b>26</b>

## Sammendrag

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret ble gjennomført for tolvte gang høsten 2024. Studiebarometeret gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og sendes til nesten alle andre- og femteårsstudenter på bachelorgrads- og mastergradsprogrammer i Norge.

Nesten 26 000 studenter på over 1 900 studieprogrammer svarte på undersøkelsen. Dette utgjorde 37 % av de studentene som fikk tilsendt undersøkelsen. Dette var en nedgang fra 2023 hvor 40 % av studentene svarte på undersøkelsen.

Datainnsamlingen ble gjennomført fra 22. oktober til 24. november. Invitasjon til undersøkelsen og påminnelser om deltakelse ble sendt ut via både e-post og SMS.

I gjennomsnitt tok det om lag 10 minutter for respondentene å besvare undersøkelsen, noe som var omtrent ett minutt kortere enn i 2023. Tidsbruken er avhengig av om respondentene besvarte spørsmål om praksis og om de valgte å svare på fritekstspørsmålene. De fleste som startet på undersøkelsen fullførte spørreskjemaet, men det var et frafall underveis i utfyllingen på om lag 10 prosent. Andelen frafalte var omtrent den samme som i 2023.

Med utgangspunkt i bakgrunnsdata har vi gjennomført en frafallsanalyse hvor vi sammenligner de som svarte på undersøkelsen med populasjonen. Konklusjonen er at resultatene fra undersøkelsen er tilstrekkelig representative for populasjonen etter kjente kjennemerker selv om kvinner er noe overrepresentert blant respondentene. Dette er samme tendens som vi har sett i tidligere år.

For at et studieprogram skal kunne vises med resultater fra undersøkelsen i portalen, må det nå en terskelverdi for antall svarende fra studiet. For å kunne vise resultater for flest mulig studieprogram slår vi hvert år sammen data for studieprogrammer som ikke når terskelverdiene i inneværende år, med data fra året før. Totalt viser vi svardata for 1 203 studieprogram i nettportalen fra årets undersøkelse. Dette utgjør 62 prosent av alle studieprogrammene i populasjonen, en nedgang fra 67 prosent i 2023. Den viktigste årsaken til at det ikke vises svar for flere programmer er at mange programmer har svært få studenter. Av alle studenter som fikk tilsendt undersøkelsen, går 81 prosent på et studieprogram som vi viser resultater for i portalen.

# 1 Om Studiebarometeret

Studiebarometeret er en nasjonal studentundersøkelse som gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. I undersøkelsen kartlegger vi studentenes oppfatninger om kvalitet i studieprogrammer ved norske høyskoler og universiteter. Formålet med Studiebarometeret er å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi nyttig informasjon om studiekvalitet. Den ble gjennomført for tolvte gang høsten 2024.

## 1.1 Hvem inngår i undersøkelsen?

Samtlige institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, blir hvert år invitert til å delta i Studiebarometeret. Undersøkelsen omfatter studieprogram på bachelor- og mastergradsnivå som tilbys i Norge og som varer i minst tre semester. Dette inkluderer ordinære bachelor- og mastergradsstudier samt 4-, 5- og 6-årige utdanninger som utøvende musikkutdanninger, lærerutdanninger, sivilingeniør, medisin, veterinær og lignende. I 2024 deltok alle universiteter og statlige høyskoler, med unntak av de militære utdanningsinstitusjonene. De aller fleste private høyskolene deltok også.

Alle studenter i sitt 2. studieår på bachelor- og mastergradsprogrammer som er registrert som studenter i høstsemesteret, inngår i undersøkelsen. På lengre profesjonsutdanninger og femårige masterprogrammer spør vi studenter på 2. og 5. studieår. Undersøkelsen omfatter ikke studenter som er i permisjon. Høsten 2024 utgjorde dette en populasjon på cirka 70 500 studenter. Undersøkelsen omfattet 40 institusjoner med til sammen 1 942 studieprogrammer, fordelt på 933 bachelorprogrammer og 1009 masterprogrammer.

# 2 Spørreskjemaet

## 2.1 Generelt om skjemaet

Spørreskjemaet inneholder en rekke spørsmål om studentenes oppfatninger av kvalitet i studieprogrammene i tillegg til spørsmål om studentenes engasjement, motivasjon og tidsbruk. Formålet med undersøkelsen er å måle studentenes oppfatning av eget studieprogram, ikke hva de tenker om hvert enkelt emne de studerer eller institusjonen de går på. Spørsmålene er derfor primært rettet mot studieprogramnivå, ikke emne- eller institusjonsnivå.

I undersøkelsen ønsker vi å dekke flere temaer, men samtidig uten at spørreskjemaet blir for omfattende. Dette løses ved at om lag  $\frac{3}{4}$  av spørreskjemaet er fast, mens om lag  $\frac{1}{4}$  kan endres fra år til år. Det gjøres primært ved at hele grupper av tematisk relaterte spørsmål (spørsmålsbatterier) tas ut og inn, avhengig av hva vi ønsker å dekke av tema. Vi kan da stille de samme spørsmålene igjen med noen års mellomrom, selv om spørsmålene ikke er en fast del av undersøkelsen. Tidligere år har den «dynamiske» delen av spørreskjemaet for eksempel omhandlet internasjonalisering, overgangen til høyere utdanning samt en ekstra grundig undersøkelse av praksis. I 2020 og 2021 var det viet ekstra plass til spørsmål knyttet til koronapandemien. I 2023 stilte vi blant annet nye spørsmål om bruk av kunstig intelligens i studiearbeidet og gjennomføring av studieprogrammet. I 2024 stilte vi på nytt spørsmål om kunstig intelligens og tok spørsmål om fysisk læringsmiljø og infrastruktur inn igjen for første gang etter 2021.

NOKUT har som hovedregel at vi stiller de samme spørsmålene til alle studenter, uavhengig av type studieprogram. Ett unntak er spørsmålene om praksis. Dette stilles bare til studenter som svarer at de har hatt praksis som en del av studieprogrammet de går på. Dette forutsetter at de allerede har hatt (eller er i) praksis på det tidspunktet skjemaet sendes ut.

Undersøkelsen inneholder også noen få enkeltspørsmål, fritekstspørsmål og bakgrunnsspørsmål (kjønn og foreldrenes utdanning). Helt til slutt i skjemaet ber vi respondentene samtykke til at svardataene kan kobles med bakgrunnsopplysninger, og vi spør om NOKUT kan kontakte dem i fremtiden.

Studentene svarer på de aller fleste spørsmålene ved hjelp av en fem-delt Likert-skala fra «Ikke tilfreds (1)» til «Svært tilfreds» (5), «Ikke enig (1)» til «Helt enig (5)» eller «I liten grad (1)» til «I stor grad (5)». Mellom kategoriene har kun merkelappene 2, 3 og 4. På de fleste spørsmålene er det mulig å krysse av for «Vet ikke» eller «Vet ikke / ikke relevant».

Spørsmålene om studieinnsats og betalt arbeid er blant de få unntakene. Her skriver studentene inn timetall. Det er ikke mulig å fylle inn verdier høyere enn 80 timer på spørsmålene om organiserte læringsaktiviteter og egenstudier og 50 timer på betalt arbeid. I slike tilfeller får respondenten opp en feilmelding og må fylle ut en annen verdi for komme videre i skjemaet. Det er imidlertid mulig å hoppe over, og dermed ikke svare, på disse spørsmålene.

Se Vedlegg 1 for oversikt over temaer og svarkategorier i spørreskjemaet.

Studentene kan velge å besvare spørreskjemaet på bokmål, nynorsk, engelsk eller samisk. Spørreskjemaet for 2024 kan lastes ned via denne lenken:

<http://www.studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

## 2.2 Utvikling av skjemaet

NOKUT jobber kontinuerlig med å utvikle spørreskjemaet slik at spørsmålene skal være valide og enkle å forstå for respondentene, og på den måten redusere sannsynligheten for målefeil. Overordnet er målsetningen at det samlede settet med spørsmål i undersøkelsen skal fange opp forhold som er sentrale for å oppnå høy utdanningskvalitet.

### Pilotering

Skjemaet ble første gang testet i en pilotundersøkelse blant studenter på seks studieprogram vinteren 2013. Utviklingen av spørreskjemaet var basert på erfaringene til blant annet Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU), Senter for profesjonsstudier (SPS), Universell, enkelte utdanningsinstitusjoner, NOKUT og kontaktpersoner i sektoren.

Skjemaet ble validert ved hjelp av flere innfallsvinkler: Det ble vurdert av studentgrupper før pilotundersøkelsen, respondentenes kommentarer i skjema ble analysert og det ble foretatt intervjuer av ti respondenter i etterkant. Samlet sett fikk skjemaet gode tilbakemeldinger, men noen justeringer ble gjort.

### Endringer i skjemaet og videreutvikling av spørsmål

NOKUT har gjort endringer i spørreskjemaet hvert år siden oppstarten av Studiebarometeret. Som en hovedregel ønsker vi å beholde spørreskjemaet uendret fra år

til år, men det er også et behov for å forbedre og videreutvikle enkeltspørsmål eller hele spørsmålsbatterier. Endringene er basert på egne erfaringer og validitetsanalyser samt innspill fra referansegruppen eller andre i sektoren.

Endringer i spørreskjemaet gjøres i samråd med sektoren, blant annet gjennom Studiebarometerets referansegruppe. Denne består av medlemmer fra Kunnskapsdepartementet (KD), Universitets- og høgskolerådet (UHR), Norsk studentorganisasjon (NSO), Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), Næringslivets hovedorganisasjon (NHO), Statistisk sentralbyrå (SSB), Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) og Senter for profesjonsstudier (SPS) ved OsloMet.

I tillegg til endringer på grunn av utvikling av batterier eller enkeltspørsmål er det også alternerende spørsmålsbatterier, som beskrevet tidligere.

### Validering av nye spørsmål

NOKUT gjennomfører valideringsundersøkelser av nye spørsmål/spørsmålsbatterier før de tas inn i Studiebarometeret. Dette gjøres for å sikre at dataene er av høy kvalitet. Hensikten er å teste hvorvidt respondentene oppfatter spørsmålene slik de er ment å oppfattes samt andre forhold som er relevante for spørsmålenes reliabilitet og validitet.

Nye spørsmål og endringer i eksisterende spørsmål blir som en hovedregel testet både kvalitativt og kvantitativt. Den kvalitative testingen består av fokusgruppeintervjuer med studenter fra ulike fagområder. Dette gir oss svar på hvordan ulike spørsmålsformuleringer blir forstått og tolket, og hva studentene legger vekt på når de svarer. Den kvantitative testingen gjennomføres som en spørreundersøkelse til en stor gruppe av studenter, der spørreskjemaet består av de nye spørsmålene vi ønsker å teste. Resultatene fra denne testingen brukes til statistiske analyser. I den kvantitative testingen er det også utstrakt bruk av fritekstfelt hvor respondentene blant annet kan svare på hvordan de forsto spørsmålet, noe som også gir oss nyttig informasjon. I sum er de ulike testmetodene svært verdifulle når vi utvikler spørreskjemaet.

### Endringer i 2024

Spørsmål om bruk av generativ kunstig intelligens (KI) var nye spørsmål i 2023. Disse ble videreført i 2024 sammen med et nytt spørsmål om opplæring i bruk av generativ KI i studiearbeidet.

Spørsmål om fysisk læringsmiljø og infrastruktur ble tatt inn igjen i undersøkelsen for første gang siden 2021. Dette kom inn fordi flere institusjoner ønsket det. Det samme gjaldt for to spørsmålsbatterier som ble gjort valgfrie for institusjonene. Spørsmål om medvirkning og spørsmål om forventninger fra underviserne kom inn igjen, men nå som valgfrie spørsmålsbatterier på institusjonsnivå i stedet for at de var obligatoriske for alle.

Til slutt ble det også lagt inn ett spørsmål om hva slags undervisningsform studentene mente at studieprogrammet hadde. Her kunne studentene velge mellom følgende svaralternativer:

- Regelmessig fysisk undervisning
- Samlingsbasert undervisning med eller uten nettundervisning imellom samlingene
- Kun nettundervisning
- Ingen av kategoriene over passer – beskriv gjerne hvordan undervisningen foregår



Dette spørsmålet ble inkludert fordi rapporteringen om undervisningsform fra institusjonene til DBH, samt kategoriseringen som finnes, ikke oppleves som god av institusjonene. Noen ønsket spørsmål om dette for å bedre kunne kartlegge undervisningsformene som brukes.

Spørsmålene om valg av studiested og valg av studieprogram som kom inn i 2023 ble ikke videreført i 2024.

## 3 Gjennomføring

### 3.1 Datagrunnlaget

#### Bakgrunnsopplysninger

NOKUT trenger data om hver enkelt student fra de studieadministrative systemene for å kunne gjennomføre Studiebarometeret. Disse dataene er primært kontaktdata (studentenes private e-postadresser, e-postadresse knyttet til institusjonen og telefonnummer). Via de studentadministrative systemene får NOKUT også noen personlige bakgrunnsvariabler (kjønn, alder, opptaksgrunnlag, karakterdata, statsborgerskap med flere) og en del andre data (navn på institusjon, navn på studieprogram, studieprogramkode, NUS-kode<sup>1</sup> med flere).

NOKUT fikk tillatelse fra hver av institusjonene til å innhente disse dataene fra Felles studentsystem (FS). Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Sikt) har tilgang til FS hos alle institusjonene og foretok uttrekket av data for NOKUT. Sikt har hjulpet NOKUT med å utarbeide gode spesifikasjoner for uttak av data. Ved å bruke én aktør til å trekke ut samme type data, med de samme spesifikasjonene, sikres et godt og sammenlignbart datagrunnlag for de fleste institusjonene. I tillegg er dette en svært ressurseffektiv måte å gjøre denne jobben på. Institusjoner som ikke bruker FS, rapporterte tilsvarende data (med de samme spesifikasjonene) direkte til NOKUT. Gjennom Sikt og institusjonenes direkte rapportering fikk NOKUT data på om lag 70 500 studenter.

Respondentene må aktivt samtykke til at svardataene fra spørreskjemaet kan kobles til disse bakgrunnsdataene. I invitasjonen ble det også opplyst om at studentene kunne reservere seg mot bruk av personopplysninger, eller be om at alle personopplysninger skulle slettes.

#### Kontroll av datautvalget

Alle dataene ble kontrollert og kvalitetssikret. Dubletter ble fjernet for å unngå utsending til samme student mange ganger og for at studentene kun skal være oppført med ett studieprogram. Ved dubletter blir oppføringen med lavest gradsnivå fjernet, mens ved likt gradsnivå fjernes forekomsten med lavest antall avlagte studiepoeng. En del av problematikken med dubletter skyldes fellesgrader (eller lignende ordninger) der studenter er registrert på samarbeidende program ved to institusjoner. I disse tilfellene spør vi

---

<sup>1</sup> NUS-kode (Norsk Utdanning Standard) er en kode for klassifisering av utdanninger.

institusjonene hvor disse studentene bør høre hjemme, og vi beholder bare en av oppføringene.

Datakvaliteten er jevnt over god. Data for de fleste variablene (kontaktinformasjon, kjønn, alder, NUS-kode etc.) finnes for nesten alle studentene i målgruppen. Noen av bakgrunnsdataene, for eksempel karakterdata fra videregående opplæring, er imidlertid mer mangelfulle.

NOKUT bruker en del ressurser hvert år på å rette feil og unøyaktigheter i den store datamengden. Dette handler for eksempel om feil i NUS-koder og feil registrering av ulike opplysninger om studieprogrammene. I tillegg gjør vi en manuell gjennomgang av strukturen når det gjelder studieprogram og campus. Dette gjøres ofte i samråd med de enkelte institusjonene.

### 3.2 Markedsføring og oppfølging

For å oppnå best mulig deltagelse i Studiebarometeret ble det jobbet aktivt med markedsføringstiltak overfor studentene, både fra NOKUT og institusjonenes side. Den klart viktigste delen av dette arbeidet ble utført av institusjonene selv. Spesielt kan det nevnes at både NOKUT sentralt og flere institusjoner lokalt hadde svarpremier som ble trukket ut blant respondentene i undersøkelsen. NOKUT trekker 20 vinnere av gavekort blant dem som deltar i undersøkelsen: fem gavekort på 5 000 kroner og 15 gavekort på 1 000 kroner. Blant institusjonene varierer det om de har egne trekninger av svarpremier og hva disse svarpremiene er.

I tillegg brukte institusjonene vesentlig med ressurser på å informere studentene om Studiebarometeret og om betydningen av å svare på undersøkelsen. I denne forbindelse tilbød NOKUT ulike former for digitalt promoteringsmaterieil.

NOKUT sørget for at hver institusjon fikk tilgang til en egen nettside som fortløpende viste svarinnngang for hvert studieprogram. Mange læresteder brukte dette verktøyet til å følge opp studieprogram med svak svarinnngang i spørreperioden. NOKUT har gode indikasjoner på at dette er et svært nyttig verktøy for institusjonene, og at denne oversikten bidrar til å øke svarprosenten.

#### Datainnsamlingen

NOKUT gjennomførte undersøkelsen ved hjelp av spørreverktøyet SurveyXact. Studentene kunne besvare skjemaet via datamaskin, nettbrett eller smarttelefon. Alle studentene fikk tilsendt en e-post med en invitasjon til å delta som inneholdt en lenke til spørreskjemaet.

#### Svarperioden

NOKUT ønsker å inkludere alle studenter som er registrert i høstsemesteret. Siste frist for å betale semesteravgiften ved en del institusjoner er 30. september, så uttrekk av populasjonen med bakgrunnsopplysninger (som beskrevet tidligere) må skje etter det. Etter at vi har mottatt bakgrunnsopplysningene, må det brukes noe tid på bearbeiding og kvalitetssikring. Perioden oktober–november er godt egnet for datainnsamling ettersom studentene da har rukket å gjøre seg en del erfaringer i løpet av høstsemesteret, samtidig som de ennå ikke er inne i eksamensperioden. Det vil likevel være noen studieprogrammer der denne svarperioden ikke er optimal, for eksempel der studenter er ute i praksis i det

samme tidsrommet. I 2024 ble datainnsamlingen gjennomført i perioden 22. oktober til 24. november.

### Utsendelse av lenke til spørreundersøkelsen

Studentene fikk tilsendt invitasjon med unike lenker til undersøkelsen både via deres private e-postadresser og e-postadressen knyttet til institusjonen samt via SMS. I tillegg kunne studenter med registrert telefonnummer få tilgang til undersøkelsen ved å taste inn mobilnummeret sitt på Studiebarometerets påloggingsside («iframe»). Innholdet i e-posten med invitasjonen ligger i vedlegg 2.

Hver student har et unikt skjema som det gis tilgang til via lenken som sendes ut til hver enkelt. Studentene kan endre besvarelsen når som helst i svarperioden, og det er den sist endrede versjonen av besvarelsen som lagres. Det er ikke mulig for en student å sende inn flere besvarelser. Studentene kan også velge å besvare delvis, for eksempel ved å kun svare på de første spørsmålene. Alle svar blir lagret.

Studenter som ikke hadde besvart skjemaet eller bare hadde besvart delvis, fikk tilsendt påminnelser på e-post og SMS. Tabell 3.1 gir en oversikt over de ulike utsendelsene.

Tabell 3.1 Oversikt over utsendelser, Studiebarometeret 2024.

Dato	Utsending
22. oktober	Invitasjon sendt til privat e-post
24. oktober	Påminnelse sendt på SMS
29. oktober	Påminnelse sendt til skole-e-post
31. oktober	Påminnelse sendt til privat e-post
7. november	Påminnelse sendt til privat e-post
13. november	Mulighet for ekstra påminnelse – bestemmes av institusjonen
24. november	Datainnsamling avsluttet

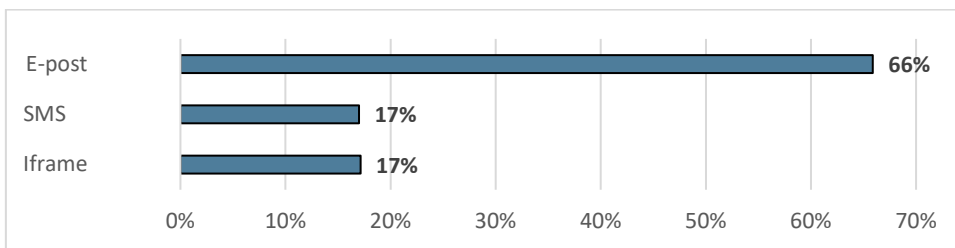
I tillegg til de planlagte påminnelsene ble det sendt noen ytterligere påminnelser mot slutten av datainnsamlingen etter avtale med enkelte institusjoner.

### Tekniske hensyn og utfordringer

Det er usikkert om studentene sjekker e-postadressen knyttet til institusjonen like ofte som de sjekker sin private e-postadresse. Tidligere har mye tydet på at det er den private e-postadressen studentene primært bruker. Derfor ble første invitasjon til å delta i undersøkelsen og to av påminnelsene sendt til studentenes private e-postadresse. Det er en risiko for at ulike e-postleverandører (Gmail, Outlook, osv.) kan oppfatte utsendelsen som søppelpost («spam») slik at e-postene ikke kommer frem i innboksen til mottakerne. NOKUT samarbeider med institusjonene for å sikre at e-postene vi sender til studentenes e-postadresse på institusjonen, ikke blir stoppet av institusjonenes filter. På tross av dette tiltaket er det alltid en viss usikkerhet knyttet til om e-postene som kommer frem, faktisk blir lest av mottakerne.

En påminnelse ble sendt via SMS. Utsending av SMS er langt sikrere når det gjelder å faktisk nå mottakerne, og den tekniske løsningen for å sende ut SMS fungerer godt. Utfordringen med denne løsningen er at en del studenter kan oppfatte en SMS som mer pågående sammenlignet med en e-post. Det er også en utfordring at det ikke er plass til særlig mye tekst i en SMS. Dermed er det vanskelig å gi mottakerne god informasjon om undersøkelsen

og hva den handler om. En annen ulempe med utsending av SMS er at det er koste penger per SMS sendt. Vi er derfor tilbakeholdne med bruk av SMS.

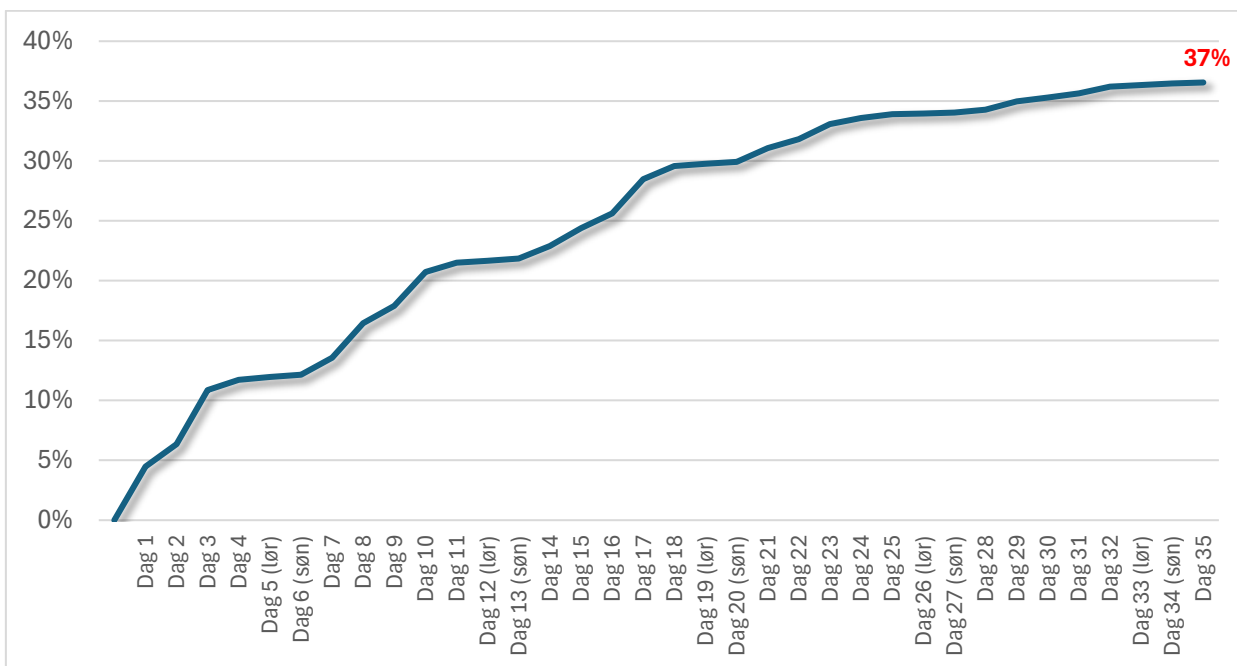


Figur 3.1 Andel svar via de ulike kanalene for pålogging til undersøkelsen. Studiebarometeret 2024.

Figur 3.1 viser hvordan svarene fordeler seg på de tre kanalene for pålogging/besvarelse av undersøkelsen (e-post, SMS eller iframe). De siste årene har det vært en nedgang i andelen som bruker e-postlenken. Andelen var 81 % i 2021, 73 % i 2022 og 68 % i 2023. Nedgangen fortsetter noe i 2024, men den flater ut og var nå på 66 %. Økningen har først og fremst skjedd for Iframe-løsningen hvor andelen som brukte denne var nede i 4 % i 2021, mens den økte til 12 % i 2022 før den ytterligere økte til 15 % i 2023 og 17 % i 2024. Økningen kommer trolig av at flere studenter enn tidligere har blitt oppfordret av institusjonen til å benytte Iframe-løsningen. NOKUT har også markedsført denne i større grad ved å legge inn QR-kode til Iframe-løsningen på grafisk promotingsmateriell som institusjonene får tilgang til å bruke i markedsføringen av undersøkelsen. Andelen som bruker SMS har også økt noe de siste årene, men har stått stille på 17 % fra 2023 til 2024.

### Svarinnngang over tid

Figur 3.2 viser svarinngangen over tid gjennom datainnsamlingsperioden. Hvert punkt viser svarprosenten ved utløpet av den aktuelle dagen.



Figur 3.2: Svarprosent per dag i svarperioden. Studiebarometeret 2024.

Det var en jevn økning i svarprosent gjennom hele datainnsamlingsperioden, men med markante hopp i svarprosenten de dagene det ble sendt ut påminnelser. I tillegg til de planlagte påminnelsene ble det sendt ut ekstra påminnelser 13. november (dag 23). I tillegg mottok studenter ved noen få institusjoner en siste påminnelse 19. november (dag 29).

Trenden gjennom datainnsamlingsperioden følger samme mønster som vi har sett tidligere år. Svarprosenten var på 4,5 % etter den første dagen i datainnsamlingen. Dette er lavere enn i fjor (5,2 %) og har i tidligere år ligget nærmere 10 prosent. Sammenliknet med 2023 lå svarprosenten i 2024 marginalt lavere store deler av svarperioden frem til den tok igjen 2023 rett før den første ekstra påminnelsen ble sendt ut på dag 23. Effekten av de ekstra påminnelsene var imidlertid svakere i 2024 enn i tidligere år, og det var vesentlig svakere utvikling i svarprosenten de siste to ukene enn i 2023. Dette gjorde at svarprosenten gikk ned fra 40 i 2023 til 37 i 2024.

I løpet av datafangsten var det ni som ikke ønsket flere påminnelser og to som ville at vi skulle slette all persondata om dem. Disse tok direkte kontakt med NOKUT. I slike tilfeller sørger vi for at de ikke får flere henvendelser fra oss og sletter persondata dersom de ønsker det, men de inngår fortsatt som en del av datagrunnlaget, blant annet for å kunne beregne en reell svarprosent.

### 3.3 Personvern

På oppdrag fra NOKUT har Sikt – personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvern-regelverket. All informasjon behandles konfidensielt, og det offentliggjøres ikke informasjon som gjør det mulig å identifisere den som svarer. Det samles ikke inn sensitive personopplysninger.

Personopplysninger (studentenes e-postadresser og telefonnummer) overføres fra Sikt og fra noen enkeltinstitusjoner til NOKUT. Dette overføres som krypterte og passord-beskyttede filer. Personopplysningene (som for eksempel alder og kjønn) beholdes og kobles med svardata kun for de studentene som aktivt samtykker til en slik kobling.

Bare de mest sentrale medarbeiderne i prosjektet Studiebarometeret i NOKUT har adgang til personopplysningene. Dataene lagres i spørreverktøyet SurveyXact og på lokale servere. Tilgangen er begrenset av personlige brukernavn og passord. Det overføres ikke data til nettportalen (Studiebarometeret.no) som kan gjøre det mulig å identifisere enkeltpersoner. Til denne portalen og dens underliggende database overføres data som er aggregert opp til programnivå, uten informasjon om respondentenes alder, kjønn etc.

Direkte personidentifiserbar informasjon (IP-adresser, e-postadresse og telefonnummer) slettes i etterkant av datainnsamlingen.

## 4 Svarinngang

### 4.1 Totalt

Svarprosenten i Studiebarometeret beregnes ut fra antall respondenter som har besvart minst ett spørsmål i undersøkelsen. I år endte undersøkelsen opp med en svarprosent 37 prosent. Dette er ned fra svarprosenten på 40 i 2023, og den laveste svarprosenten siden første undersøkelse i 2013. I tabell 4.1 vises antall i populasjonen, antall respondenter og svarprosent fra 2013–2024.

I 2013 besvarte 32 prosent av studentene som fikk invitasjon til undersøkelsen. I 2014 svarte 42 prosent, og i 2015 økte andelen til 47 prosent. Svarprosenten sank derimot til 45 prosent i 2016, i stor grad på grunn av uforutsette tekniske utfordringer. I 2017–2019 økte svarprosenten igjen og lå på 48–49 prosent. I 2020 gikk svarprosenten ned og endte på 44 prosent, og i 2021 gikk den ytterligere ned til 41. I 2022 endte den opp på 39 prosent, i 2023 på 40 prosent før den gikk ned til 37 prosent i 2024.

Tabell 4.1: Svarprosent for Studiebarometeret 2013–2024. Andre- og femteårsstudenter.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall i populasjonen	55 008	58 753	60 891	63 674	64 191	65 067	65 120	69 398	73 707	71 538	71 601	70 560
Antall respondenter	17 590	24 634	28 710	28 740	30 850	31 256	31 927	30 250	30 222	28 226	28 658	25 792
Svarprosent	32 %	42 %	47 %	45 %	48 %	48 %	49 %	44 %	41 %	39 %	40 %	37 %

Tabell 4.1 viser også at populasjonen har økt siden 2013. Årsakene til dette er at flere institusjoner har blitt med i undersøkelsen, i tillegg til at antall studenter i Norge har økt i perioden.

Nedgangen i svarprosent i 2020 og 2021 skyldes antageligvis koronapandemien. Det kan ha vært mer utfordrende å informere studentene om undersøkelsen og oppmuntre dem til å svare. I årene etter pandemien har imidlertid svarprosenten fortsatt nedover. En mulig årsak er at vi ser tendenser til at det er vanskeligere å nå studenter ved hjelp av privat e-post, som tidligere har vært den utsendingsmetoden som vi har klart å nå flest studenter på. Flere studenter gir tilbakemelding om at e-posten havner i spamfilteret når vi sender til privat e-postadresse. Samtidig ser vi at flere studenter svarer ved hjelp av lenke sendt på SMS. For det andre kan være innslag av «undersøkelsestrøtthet» både blant studenter og ansatte på institusjonene. En fornying av undersøkelsen kan være nødvendig for å skape mer entusiasme rundt undersøkelsen.

Samtidig er en svarprosent på nær 40 prosent i en så stor undersøkelse som distribueres digitalt fortsatt svært god. Analyser på nasjonalt nivå og i de fleste tilfeller på institusjons-, fakultets- og utdanningstypenivå vil ha stor grad av reliabilitet. For mindre studieprogram er man imidlertid avhengig av høy svarprosent for å få nok svarende til at det ikke er stor usikkerhet rundt resultatene. Dette er en viktig grunn til at vi har terskelverdier for visning av resultater på programnivå (se 7.1).

## 4.2 Institusjonsnivå

Det er stor variasjon i svarprosenten mellom de ulike institusjonene (tabell 4.2). Svarprosenten går fra 20 prosent (KRUS) til 75 prosent (DMMH og Høyskolen for ledelse og teologi). De store forskjellene i svarprosent på ulike institusjoner er i hovedsak et resultat av lokal innsats for å informere om Studiebarometeret og oppfordre studentene til å svare.

Tabell 4.2: Svarprosent fordelt på institusjoner. Studiebarometeret 2024

Institusjon	Antall spurte	Antall svarende	Svarprosent
Ansgar høyskole	112	38	34 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	299	134	45 %
Barratt Due musikk institutt	10	7	70 %
Bergen Arkitekthøgskole	68	23	34 %
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	212	160	75 %
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	66	41	62 %
Handelshøyskolen BI	4538	1165	26 %
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk	595	244	41 %
Høgskolen i Østfold	1443	536	37 %
Høgskulen for grøn utvikling	-	-	-
Høgskulen i Volda	579	233	40 %
Høgskulen på Vestlandet	3920	1512	39 %
Høyskolen Kristiania	3060	1379	45 %
Høyskolen for Ledelse og Teologi	63	47	75 %
Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS	169	33	20 %
Kunsthøgskolen i Oslo	235	86	37 %
Lovisenberg diakonale høgskole	364	239	66 %
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	162	46	28 %
NLA Høgskolen	511	219	43 %
NSKI Høyskole	56	32	57 %
NTNU - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	12172	3923	32 %
Nord universitet	2213	983	44 %
Norges Handelshøyskole	1098	487	44 %
Norges idrettshøgskole	341	164	48 %
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	1875	836	45 %
Norges musikkhøgskole	177	53	30 %
Noroff School of technology and digital media	199	100	50 %
Oslo Nye Høyskole	700	296	42 %
OsloMet - storbyuniversitetet	5726	1645	29 %
Politihøgskolen	511	141	28 %
Steinerhøyskolen	38	23	61 %
Sámi allaskuvla/Samisk høgskole	27	10	37 %
UiT Norges arktiske universitet	3842	1522	40 %
Universitetet i Agder	3483	1589	46 %
Universitetet i Bergen	4997	2081	42 %
Universitetet i Innlandet	2830	939	33 %
Universitetet i Oslo	5777	1613	28 %
Universitetet i Stavanger	3131	1201	38 %
Universitetet i Sørøst-Norge	3819	1529	40 %

<b>VID vitenskapelige høgskole</b>	1238	505	41 %
<b>Ansgar høyskole</b>	112	38	34 %

### 4.3 Utdanningstyper

NOKUT bruker noen ekstra variabler for analyseformål. En av disse er variabelen «utdanningstype» som deler inn studieprogrammene i grupper basert på sentrale fagområder. Denne har NOKUT utviklet for analyseformål. Utdanningstypene ligner på kategorien «faggrupper» i Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS), men er tilpasset de programmene/fagene som inngår i Studiebarometeret. Kategoriseringen ble endret i 2020.

Svarprosenten varierer en del mellom de ulike utdanningstypene (tabell 4.3), fra 24 prosent blant historiestudentene til 60 prosent blant studentene i barnehagelærerutdanning. Variasjonen er noe lavere enn på institusjonsnivå. Svarprosenten er i stor grad påvirket av innsatsen for å få studenter til å svare på institusjonen, studiestedet, fakultetet/avdelingen, instituttet og/eller på studieprogrammet og i mindre grad påvirket av fagtilhørighet.

Tabell 4.3: Svarprosent fordelt på utdanningstype. Andre- og femteårsstudenter. Studiebarometeret 2024.

Utdanningstype	Antall i populasjonen	Antall svarende	Svarprosent
Arkeologi	143	60	42 %
Arkitektur	610	245	40 %
Barnehagelærer	1541	928	60 %
Barnevern	957	311	32 %
Bildende kunst og kunsthåndverk	1037	474	46 %
Bioingeniør	340	180	53 %
Biologi	1151	502	44 %
Ergo- og fysioterapi	665	331	50 %
Ernæring	278	136	49 %
Fag- og yrkesfaglærer	169	76	45 %
Farmasi	408	161	39 %
Filosofi	137	36	26 %
Fysikk	262	103	39 %
Geografi	332	135	41 %
Geologi	343	162	47 %
Grunnskolelærer	3671	1630	44 %
Handel og markedsføring	1474	436	30 %
Helse- og sosialfag, andre	3883	1488	38 %
Historie	622	152	24 %
Hotell- og reiselivsfag	152	48	32 %
Humanistiske fag, andre	924	295	32 %
Idrett	923	342	37 %
Informasjons- og datateknologi	3840	1050	27 %
Ingeniør	3287	1220	37 %
Juridiske fag	2737	925	34 %
Kjemi	320	131	41 %
Lektor	1502	566	38 %
Matematikk og statistikk	187	57	30 %



Medie- og informasjonsfag	1351	508	38 %
Medisin	955	318	33 %
Musikk, dans og drama	1121	523	47 %
Naturvitenskapelige fag, andre	1110	492	44 %
Odontologi	303	136	45 %
Pedagogikk	2384	748	31 %
Primærnæring	423	223	53 %
Psykologi	2235	775	35 %
Religion	468	215	46 %
Samferdsel og sikkerhet	2123	745	35 %
Samfunnsfag, andre	468	166	35 %
Samfunnsøkonomi	562	221	39 %
Sivilingeniør	4438	1542	35 %
Sosialantropologi	232	60	26 %
Sosialt arbeid	990	339	34 %
Sosiologi	480	146	30 %
Språk	813	281	35 %
Statsvitenskap	1877	703	37 %
Sykepleie	4189	1721	41 %
Vernepleie	1197	466	39 %
Økonomiske og administrative fag	10946	3284	30 %

#### 4.4 Hvem besvarte undersøkelsen?

I tabell 4.4 viser vi statistikk for populasjonen, dvs. alle som mottok undersøkelsen, og nettoutvalget, dvs. de som svarte på undersøkelsen (besvarte minst ett spørsmål), ut ifra noen sentrale bakgrunnsvariabler.

Når det kommer til de kjente bakgrunnsvariablene vi ser på her, er forskjellen mellom populasjon og nettoutvalg svært liten. Bachelorstudenter innenfor helse-, sosial- og idrettsfag er noe overrepresentert blant dem som svarte sammenlignet med hele populasjonen. Studenter innenfor økonomiske og administrative fag, særlig på bachelornivå, er noe underrepresentert.

Alt i alt indikerer dette at resultatene fra undersøkelsen er representative langs de variablene vi her ser på. I analysesammenheng bør en likevel være klar over de forskjellene som vises i tabellen, for eksempel dersom analysene inkluderer variabler der det er store kjønnsforskjeller.

Tabell 4.4: Populasjon og nettoutvalg fordelt på sentrale bakgrunnsvariabler. Studiebarometeret 2024.

	Populasjon	Nettutvalg	Differanse
<b>I alt</b>	100,0	100,0	
<b>Kjønn</b>			
Kvinner	59,8	64,9	5,1
Menn	40,2	35,1	-5,1
<b>Nivå/Studieår</b>			
2. år bachelor	54,9	56,5	1,6
2. år master (2-årig)	24,5	21,9	-2,6
2. år master (5-6-årig)	10,2	12,0	1,8
5. år master (5-6-årig)	10,4	9,6	-0,8
<b>Nivå/Fagfelt (NUS)</b>			
<b>Bachelor</b>	100,0	100,0	
Helse-, sosial- og idrettsfag	24,7	27,7	3,0
Humanistiske og estetiske fag	8,8	9,6	0,8
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	6,2	7,9	1,7
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	20,2	19,5	-0,7
Primærnæringsfag	0,7	1,1	0,4
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	3,6	3,5	-0,1
Samfunnsfag og juridiske fag	13,6	13,5	-0,1
Økonomiske og administrative fag	22,3	17,3	-5,0
<b>Master</b>	100,0	100,0	
Helse-, sosial- og idrettsfag	17,5	17,1	-0,4
Humanistiske og estetiske fag	6,3	6,4	0,1
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	21,6	24,9	3,3
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	25,1	24,4	-0,7
Primærnæringsfag	0,5	0,7	0,2
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1,6	1,2	-0,4
Samfunnsfag og juridiske fag	15,8	14,9	-0,9
Økonomiske og administrative fag	11,7	10,3	-1,4
<b>Alder (gjennomsnitt)</b>	26,0	25,9	-0,1
<b>Karakterpoeng VGS (gjennomsnitt)</b>	44,0	44,6	0,6

## 4.5 Tidsbruk

Ved utsendelse av spørreskjemaet til studentene indikerte vi at det ville ta ca. 8–12 minutter å gjennomføre besvarelsen. Studentene kan starte å besvare skjemaet, ta en pause og fortsette senere. I mellomtiden kan skjemaet stå åpent, eller det kan lukkes og åpnes igjen. Med noen få unntak er det mulig å hoppe over enkeltspørsmål.

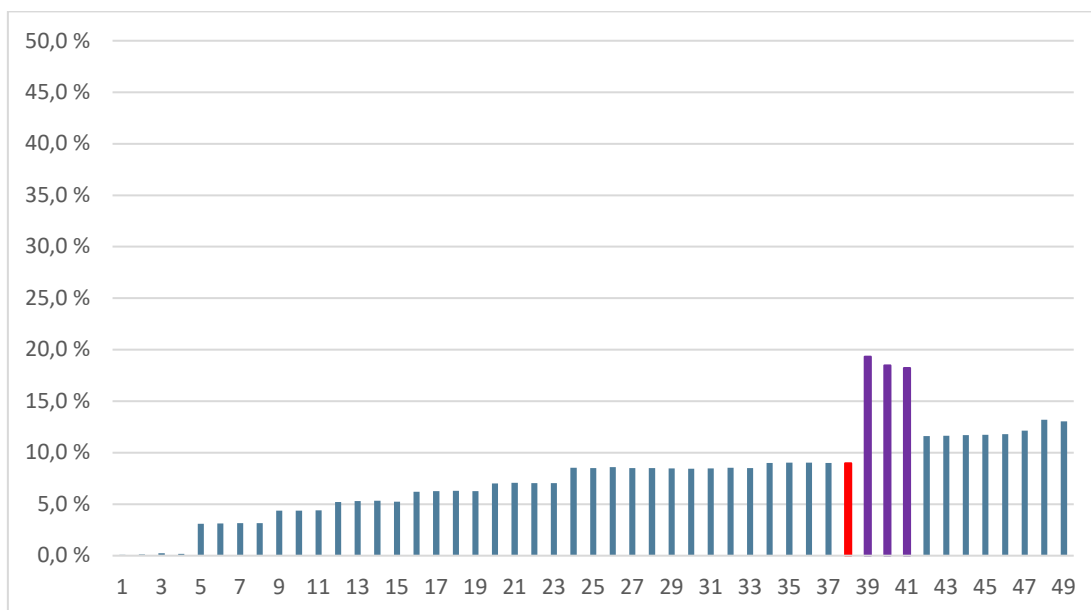
Mediantiden blant alle som svarte var på 9 minutter og 36 sekunder, ned ett minutt fra 10 minutter og 40 sekunder i 2023. Ved beregning av gjennomsnittlig tidsbruk på utfylling av skjemaet har vi bare inkludert de som gjennomførte undersøkelsen på under 30 minutter. På den måten unngår vi at beregningen av tidsbruk påvirkes kraftig av de som har tatt lange pauser i utfyllingen. Flere av respondentene har en registrert tidsbruk på flere dager. Det er ikke mulig for oss å registrere pauser i utfyllingen eller bare registrere «aktiv tid».

Gjennomsnittlig tidsbruk var på rett over 10 minutter i 2023. Dette er litt mindre enn i 2023 hvor gjennomsnittet var omtrent 11 minutter og i 2022 hvor gjennomsnittet var på 11,5 minutter. Det er vesentlig mindre enn i 2021 hvor studentene brukte om lag 16 minutter på å svare på spørreskjemaet. For de som ikke svarte på minst ett av de to fritekstfeltene i undersøkelsen, var gjennomsnittlig tidsbruk på omtrent 9 minutter.

## 4.6 Frafall underveis i utfyllingen

25 792 studenter svarte på minst ett spørsmål i undersøkelsen. To spørsmål var obligatoriske å fylle ut: «Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på» og et spørsmål om samtykke til å koble svarene studenten har avgitt med bakgrunnsdata om studenten.

Vi måler frafall underveis ved å se på spørsmålet om overordnet tilfredshet (merket i rødt i figuren under). Da har vi et fast målepunkt fra år til år, og dette spørsmålet er plassert omtrent på samme sted i den faste delen av spørreskjemaet fra år til år. I 2020 var frafallet underveis i utfyllingen av skjemaet på 20 prosent, i 2021 var det på 16 prosent, mens det i 2022 og i 2023 var på 11 prosent. I 2024 er den ned i 9 prosent. Årsaken til nedgangen i frafallet er at spørreskjemaet har blitt kortere de siste årene.



Figur 4.1 Andel missing per spørsmål. Studiebarometeret 2024.

Figur 4.1 viser andel «missing» for hvert av de faste spørsmålene i spørreskjemaet i 2024. Det er kun spørsmål som alle studenter mottar som er med i figuren, valgfrie spørsmålsbatterier og spørsmål som kun stilles til et utvalg studenter basert på aktiveringer i spørreskjemaet (for eksempel spørsmål om praksis) er ikke tatt med.

Det faller fra flere respondenter jo lenger ut i undersøkelsen de kommer. Dette er ikke overraskende, da man vil forvente at en del respondenter vil gå lei underveis i undersøkelsen og ikke fullfører, og at tendensen vil øke jo flere spørsmål de har svart på. Det er verdt å merke seg at beregningen av «ikke besvart» inkluderer både de som har lukket skjemaet i nettleseren og dermed ikke svarer på flere spørsmål og de som fortsatt henger med i utfyllingen, men av en eller annen grunn ikke besvarer ett eller flere spørsmål.

Det er et hopp i frafallet etter første spørsmålsbatteri. Tidligere har det som regel vært på rundt 5 prosent, i 2023 var det nede i 2 prosent mens det i 2024 er på 3 prosent. Den røde søylen er det obligatoriske spørsmålet «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». De tre høyeste søylene, markert i lilla, er de tre spørsmålene om gjennomsnittlig tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Disse har alltid en langt høyere andel «missing» enn de andre spørsmålene. Det skyldes både at spørsmålene i seg selv er mer krevende å svare på ved at det ofte krever mer tenking og refleksjon enn andre spørsmål. I tillegg til er det ikke mulig å svare «Vet ikke» eller «Ikke relevant» på dette spørsmålet, noe som studentene har mulighet til på nesten alle andre spørsmål. De som enten ikke kan eller ikke vil svare her, blir dermed registrert som «ikke besvart», og det vil naturlig gi en høyere andel «ikke besvart» enn de andre spørsmålene. Til slutt er det 13 prosent som ikke svarer på det siste spørsmålet i undersøkelsen som i 2024 var et spørsmål om undervisningsformen på studieprogrammet.

## 5 Bearbeiding av data i etterkant

Etter at datafangsten er over, sitter NOKUT på en betydelig mengde informasjon om studiekvaliteten og studiehverdagen i norsk høyere utdanning. Dette er informasjon av interesse for flere, og derfor tilrettelegger NOKUT data for en rekke formål, slik som:

- Anonymiserte rådata til institusjonene, slik at institusjonene kan gå dypere inn i tallmaterialet som gjelder studieprogrammene ved egen institusjon.
- Grafiske rapporter til institusjonene, slik at det er lettere å få en overordnet oversikt over resultatene.
- Fil med anonymiserte institusjonsspesifikke data til Sikt, som gjør dette tilgjengelig i rapporteringsverktøyet Tableau, slik at hver institusjon kan se sine data der.
- Individdata som oversendes til og lagres hos Sikt, tilgjengelig for analyse- og forskningsformål.
- Visning i nettportalen på [www.studiebarometeret.no](http://www.studiebarometeret.no)

Videre foretar NOKUT egne analyser og rapporteringer av resultatene fra undersøkelsen, der områder av spesiell interesse eller aktualitet analyseres nærmere. Dette kan dreie seg om problemstillinger som ønskes undersøkt av institusjonene, media, Kunnskapsdepartementet og eventuelt andre, eller det kan være på grunnlag av interessante observasjoner i undersøkelsen gjort av NOKUT selv. Analysene publiseres på <https://www.nokut.no/studiebarometeret/analyser>.

## Tidsserier

Det er spesielt krevende å synkronisere siste års data med data fra tidligere år. Dette er nødvendig for å kunne ha tidsserier på studieprogramnivå i nettportalen og i analyser. Hvert studieprogram må ha samme studieprogramkode og institusjonskode i alle de aktuelle årene. Mange studieprogrammer matcher ikke over tid. Årsakene kan være at de har skiftet studieprogramkode, at studieprogrammet er nytt, at et studieprogram er lagt ned eller at institusjonskoden er skiftet (typisk ved fusjoner). NOKUT tar en manuell gjennomgang av dataene for å fange opp de tilfellene av ikke-match som skyldes ting som endring av studieprogramkode.

Det kan også være endringer i spørsmålsformuleringer som gjør at det blir brudd i tidsserier.

## Dubletter

Dubletthåndteringen, som er omtalt tidligere i rapporten, påvirker også databehandlingen i etterkant av undersøkelsen. Fellesgradsdubletter som ble fjernet før utsending av spørreskjema, dupliseres i etterkant slik at svarene deres gjelder begge studieprogrammene de er registrert ved<sup>2</sup>. Dette er gjort i samråd med institusjonene.

## Ferdige datasett

NOKUT opererer med flere parallelle datasett:

- Unike respondenter for 2023, som brukes som basis for egne analyser og oversending til Sikt, der forskere kan bestille dataene.
- Alle respondenter for 2023 der svarene for fellesgradsstudenter som skal dupliseres er lagt til. Dette brukes som basis for oversending av data og resultater til institusjonene og som basis for datasettet omtalt i punktet under.
- Data fra flere år som inkluderer dupliserte fellesgradsstudenter. Dette brukes som basis for nettportalen.

Datasettene er nødvendige for å kunne tjene alle formålene nevnt tidligere i rapporten. Datasettene konverteres også til filer med studieprogram som observasjonsenhet i stedet for individ.

# 6 Indeksene i Studiebarometeret

Spørreskjemaet består av flere spørsmålsbatterier eller grupper av tematisk beslektede spørsmål, hvor hvert av spørsmålene er ment å belyse forskjellige aspekter ved et overordnet fenomen (for eksempel læringsmiljø). I nettportalen og i enkelte analyser presenteres disse spørsmålene samlet i form av indekser. Indeksverdiene er ment å gi et helhetlig bilde av det overordnede fenomenet vi forsøker å måle. Indeksverdiene er gjennomsnittscoren av hvert av disse beslektede spørsmålene. Alle svarene studentene gir inngår i beregning av gjennomsnitt.

Spørsmålsbatteriene har et innledende hovedspørsmål etterfulgt av påstander med en fem-delt Likert-skala som går fra 1 til 5. Ytterpunktene er enten merket med «ikke enig / helt enig», «ikke tilfreds / svært tilfreds» eller «i liten grad / i stor grad». Hvilke formuleringer

---

<sup>2</sup> Dette gjelder kun studenter registrert på fellesgrader som er registrert ved to institusjoner på det tidspunktet undersøkelsen utføres, og det omfatter svært få studenter.

som er brukt i de ulike spørsmålsbatteriene avhenger av ordlyden på det innledende hovedspørsmålet og hver enkelt påstand i batteriet. De fleste spørsmålsbatteriene er utviklet med tanke på at det skal konstrueres en indeks på bakgrunn av de enkelte spørsmålene/påstandene. For at disse indeksene skal gi meningsfulle resultater, må hvert enkelt spørsmål måle den samme underliggende dimensjonen, og spørsmålene må ha en høy nok indre konsistens. Vi ser på samvariasjonen mellom de ulike spørsmålene, undersøker dimensjonalitetsreduksjon ved hjelp av faktoranalyse og indre konsistens ved hjelp av Cronbachs Alfa. Vi gjør også en kvalitativ vurdering av innholdet i spørsmålene.

Spørsmålene i Studiebarometeret gir ordinale data. Med andre ord vil et spørsmål med en fem-delt Likert-skala gi verdier som er gjensidig utelukkende og som kan rangeres, men vi kan ikke si noe sikkert om avstanden mellom verdiene. For eksempel kan vi si at 4 er høyere enn 2, men vi kan ikke si at det er dobbelt så høyt. Det kan også tenkes at avstanden mellom verdi 1 og 2 er større enn avstanden mellom verdi 3 og 4. Vanlig faktoranalyse forutsetter kontinuerlige data, med andre ord data på intervall- eller forholdstallsnivå. Rent praktisk kan man utføre en standard faktoranalyse på ordinale data, og i mange tilfeller vil det kunne gi et «godt nok» svar på spørsmålet om dimensjonalitet. Ulempen med en slik fremgangsmåte er at estimatene blir mindre presise.

Det finnes imidlertid alternativer som er tilpasset ordinale data. Et slikt eksempel er faktoranalyse basert på en polykorisk korrelasjonsmatrise. Polykorisk korrelasjon kan brukes på ordinale data dersom man kan forutsette at de ordinale variablene er en kategorisering av en normalfordelt og kontinuerlig latent variabel. I praksis er det ikke mulig å undersøke hvorvidt denne forutsetningen holder, og man må derfor gjøre en teoretisk antagelse. I vårt tilfelle er variablene basert på spørsmål om holdninger og oppfatninger om ulike sider ved kvaliteten på et studieprogram. Det er rimelig å anta at dette egentlig er kontinuerlige fenomener som deretter er blitt kategorisert i et spørreskjema. Metoden vi bruker er å først beregne en korrelasjonsmatrise med polykoriske korrelasjoner. Deretter utfører vi en faktoranalyse med utgangspunkt i korrelasjonsmatrisen. Resultatene fra en faktoranalyse utført på en polykorisk korrelasjonsmatrise kan tolkes på samme måte som resultatene fra en vanlig faktoranalyse.

Som en hovedregel forholder vi oss til Kaisers kriterium som sier at man beholder alle faktorer med en «eigenvalue» høyere enn 1. Kaisers kriterium er en velkjent og ofte brukt metode for å identifisere antall faktorer. Metoden er blitt kritisert for å være noe upresis ved at den kan føre til en overestimering av antall faktorer. Vi vurderer at denne metoden er akseptabel til vår bruk. I noen tilfeller, for eksempel dersom en faktor har en eigenvalue som kun er marginalt høyere enn 1, kan vi gjøre andre vurderinger. Hensikten med faktoranalysene er å sikre at vi ikke beregner en indeks for en gruppe av spørsmål som egentlig måler to (eller flere) helt forskjellige ting.

Når det gjelder hvilke variabler som skal inngå i indeksen (faktoren), setter vi en nedre grense for faktorladningene på 0,4. Dette er forholdsvis liberalt, og man kunne argumentert for en strengere grense på for eksempel 0,6. I vårt tilfelle er imidlertid ikke hensikten å redusere antall variabler i en indeks mest mulig, men å sørge for at alle variablene vi bruker i en indeks er knyttet til den samme underliggende dimensjonen. Spørsmålsbatteriene i Studiebarometeret inneholder typisk en håndfull variabler. Dersom vi skulle konstruert noen få indekser på bakgrunn av et høyt antall variabler, ville det vært mer naturlig med en høyere grenseverdi.

Etter at faktoranalysen er utført, beregner vi Cronbachs Alfa for de variablene som inngår i den identifiserte faktoren/indeksen. Alfa er et mål på indre konsistens. Dette kan forstås

som at Alfa måler hvor godt relatert de enkelte variablene er som en gruppe. En høy Alfa trenger ikke nødvendigvis å bety at alle variablene er knyttet til den samme underliggende dimensjonen. Dette er årsaken til at vi utfører en faktoranalyse først. Når det gjelder Alfa, opererer vi ikke nødvendigvis med en absolutt terskelverdi, men vi ønsker i hovedsak at Alfa skal være minst 0,7. En vanlig praksis er å si at en Alfa på minst 0,7 er «akseptabelt», mens en Alfa på minst 0,8 er «bra» og en Alfa på minst 0,9 er «utmerket». Samtidig kan en Alfa nær 1,0 (typisk over 0,95) tyde på at flere av spørsmålene som inngår er nesten helt like hverandre. I slike tilfeller vil vi vurdere hvorvidt ett eller flere av spørsmålene bør tas ut av indeksen.

Vi utfører en faktoranalyse etterfulgt av en beregning av Alfa for alle spørsmålene innenfor hvert enkelt spørsmålsbatteri for de spørsmålsbatteriene hvor vi er interesserte i å beregne en indeks. Som et eksempel på denne prosessen utfører vi først en faktoranalyse på fem variabler fra spørsmålsbatteri A. Dersom faktoranalysen identifiserer én tydelig faktor og alle de fem variablene har tilstrekkelig høye faktorladninger, går vi videre med alle variablene. Dersom kun fire av de fem variablene har tilstrekkelig høye faktorladninger, går vi kun videre med disse fire variablene.

## 7 Studieprogrammene og nettportalen

Hvert år publiseres resultatene fra studentundersøkelsen i nettportalen Studiebarometeret.no. I portalen er det mulig å søke opp og se resultater for hvert enkelt studieprogram og å sammenligne resultatene fra inntil tre forskjellige program. I tillegg blir resultatene vist sammen med gjennomsnittet for utdanningsgruppen<sup>3</sup> programmet tilhører så lenge det er mange nok program med mange nok svarende innenfor denne utdanningsgruppen. Dersom det er for få program med mange nok svarende i utdanningsgruppen, vises gjennomsnittet for faggruppen programmet tilhører. Dersom det er for få svar innenfor faggruppen, vises ingen ytterligere snittverdier. Brukere av nettportalen kan også velge tidsserievisning og sammenligne resultatene med tidligere år. I tillegg er det mulig å se mer detaljerte statistiske data som svarfordeling og standardavvik.

Resultatene fra studentundersøkelsen vises i nettportalen med gjennomsnittlige score på spørsmålene i skjemaet. Gjennomsnittscoren beregnes både på enkeltspørsmål og på grupper av beslektede spørsmål, kalt indekser (beskrevet i kapittel 5).

### 7.1 Studieprogrammer og terskelverdier

Populasjonen for Studiebarometeret 2024 er fordelt på 1 942 studieprogrammer. Mange studieprogram er små, med få mottakere av spørreskjema. For å unngå at enkelt svar skal gi store utslag og samtidig sikre anonymitet for studentene opererer NOKUT med nedre terskelverdier for visning av svardata i nettportalen:

- Mellom 6 og 9 svarende og svarprosenten høyere enn 49,5 prosent
- Minst 10 svarende og svarprosent høyere enn 19,5 prosent

---

<sup>3</sup> I nettportalen grupperes studieprogrammene i fagfelt, faggruppe og utdanningsgruppe. Dette er kategoriseringer av studieprogram som er hentet fra SSBs Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS). Hvert studieprogram er plassert i NUS-kodeverket. Fagfelt er øverste nivå i NUS, disse fremkommer som de åtte hovedkategoriene på Studiebarometerets forside. I hvert fagfelt finnes det flere faggrupper (plassert under hvert fagfelt på forsiden), som igjen er delt inn i utdanningsgrupper.

I 2024 var det 1 093 (56,3 prosent) av studieprogrammene som ikke tilfredstilte terskelverdiene, mens 849 (43,7 prosent) av studieprogrammene tilfredstilte terskelverdiene for nettportalen.

Hovedårsaken til at studieprogrammene ikke når terskelverdiene er et lavt antall studenter på studieprogrammene. 12 prosent av alle studieprogrammene hadde færre enn seks studenter i populasjonen, og 40 prosent hadde færre enn seks svarende.

## 7.2 Sammenslåing av data og visning i nettportalen

For å kunne vise svardata for flere studieprogram slår vi sammen svardata fra 2023 og 2024 for de studieprogrammene som ikke tilfredstilte terskelverdiene i 2024. For at et program skal vises med sammenslåtte data må minst 3 studenter ha svart på årets undersøkelse, og disse må utgjøre minst en fjerdedel av det samlede antall svar for begge år.

For 655 studieprogrammer ble resultatene for 2023 og 2024 slått sammen. Av disse var det 301 som ikke oppfylte terskelverdiene selv etter sammenslåing, mens 354 oppfylte terskelverdiene etter sammenslåingen.

Til sammen blir det derfor vist resultater i nettportalen for 1 203 studieprogrammer. De studieprogrammene som ikke oppfyller terskelverdiene for visning av resultater, er likevel søkbare og synlige med navn og bakgrunnsinformasjon i portalen.

For Studiebarometeret 2024 viser portalen svardata for 62 prosent av alle programmene, en nedgang fra 67 prosent i fjor. Tilbake i 2021 ble det imidlertid vist resultater for 75 prosent av programmene. Det er to årsaker til at visningsgraden har gått ned. Det ene er lavere svarprosent og det andre er at det i år er færre studenter per program nå enn det var i 2021. Selv om det er en del programmer vi ikke viser svar for i 2024, så gikk imidlertid 81 prosent av studentene som var invitert til å delta i undersøkelsen, på et studieprogram som vi viser resultater for.

På bakgrunn av innspill fra sektoren har NOKUT også innført et varsel i portalen for programmer der det er få svarende, men ikke for få til at resultatene vises. Ved 15 eller færre svarende dukker det opp et varsel («NB! Få svarende») på programsiden. Terskelen er satt til under 16 svarende, siden NOKUT vurderer at under dette antallet vil en enkelt respondent potensielt kunne ha uforholdsmessig stor innflytelse på snittverdiene på programmet (om de avgir svar i de ekstreme endene av skalaen). I 2024 vises 587 programmer med varsel i portalen.



## Vedlegg 1 – Oversikt over spørreskjemaet

Vedleggstabell 1: Oversikt over spørreskjemaet. Studiebarometeret 2024

Tema	Svarskala	Merknad
Undervisning	Ikke enig – helt enig	Sist endret i 2018
Forventninger fra underviserne	I liten grad – i stor grad	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2016, sist med i 2021
Tilbakemelding og veiledning	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Noe justert i 2018
Omfang av tilbakemelding og veiledning	Antall ganger	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2015
Faglig og sosialt miljø	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Sist endret i 2015
Fysisk læringsmiljø og infrastruktur	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Fra 2013, sist med i 2021
Organisering av studieprogrammet	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Sist endret i 2017
Vurderingsformer	I liten grad – i stor grad	Sist endret i 2017
Medvirkning	I liten grad – i stor grad	Valgfritt på institusjonsnivå, sist endret i 2018, sist med i 2019, ett av spørsmålene med i 2020-2022
Eget læringsutbytte	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Fra 2013
Eget engasjement	Ikke enig – helt enig	Sist endret i 2014
Overordnet tilfredshet	Ikke enig – helt enig	Fra 2013
Tidsbruk på faglige aktiviteter og betalt arbeid	Antall timer	Sist endret i 2014
Praksis	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Ny i 2020. Kun til de som har hatt praksis.
Tilknytning til arbeidslivet	I liten grad – i stor grad	Endret i 2019.
Bruk av ulike undervisningsformer	I liten grad – i stor grad	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2014
Undervisningsformenes bidrag	I liten grad – i stor grad	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2014
Kunstig intelligens - omfang	Bruker ikke – bruker ofte (4-delt skala)	Fra 2023
Kunstig intelligens - opplæring	I liten grad – i stor grad	Nytt i 2024
Kunstig intelligens - bruk	Avkrysning - flervalg	Fra 2023, inkluderer fritektsspørsmål
Undervisningsform	Avkrysning - enkeltvalg	Nytt i 2024
Informasjon om deg	Kjønn, foreldres utdanningsbakgrunn	
Generelle kommentarer om studieprogrammet		
Generelle kommentarer om undersøkelsen		
Samtykke		

## Vedlegg 2 – Epostinvitasjon til studentene

### Kjære student, si din mening om studieprogrammet ditt!

Dette er en invitasjon til å delta i Studiebarometeret – den nasjonale undersøkelsen om studiekvalitet.

*Scroll down to see the invitation in English.*

*Undersøkinga er òg tilgjengeleg på nynorsk.*

#### Formål

Studiebarometeret gjennomføres for å fange opp studentenes syn på utdanningskvalitet. Formålet er å øke studiekvaliteten og gi nyttig informasjon til høyskoler/universiteter, studenter og andre. Resultatene gir utdanningsinstitusjonene mulighet til å gjøre forbedringer. I tillegg brukes resultatene til forskning på utdanningskvalitet. Undersøkelsen utføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

#### Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Undersøkelsen går til studenter i 2. eller 5. studieår. Totalt får ca. 70 000 studenter tilsendt undersøkelsen. Vi har fått tillatelse fra universitetet/høyskolen til å hente ut direkte personidentifiserbare opplysninger (e-postadresse og telefonnr.) og indirekte personidentifiserbare opplysninger (studieprogram, kjønn, alder, kommunetilhørighet ved søknadstidspunkt, opptaksgrunnlag (generell studiekompetanse, yrkesfag eller lignende), karaktersnitt fra videregående og universitetet/høyskolen og statsborgerskap).

#### Hva innebærer det for deg å delta?

Å delta i undersøkelsen innebærer å fylle ut et spørreskjema. Dette tar ca. 8-12 minutter. Alle som svarer er med i trekningen av 5 gavekort på 5 000 kr og 15 gavekort på 1 000 kr.

#### Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Du kan når som helst og uten grunn kreve at vi fjerner alle opplysninger om deg.

Trykk på knappen under for å svare på undersøkelsen:

Klikk her for å svare

#### Lenken er personlig og må ikke videresendes!

Du kan svare på undersøkelsen til og med den 24. november.

#### Reserveløsning/Problemer?

Hvis lenken ikke fungerer, kan du gjøre følgende:

Gå til siden <https://www.nokut.no/studiebarometeret/login>

Skriv inn ditt mobilnummer og du får en ny lenke på SMS

#### Personvern - Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

All informasjon som samles inn behandles konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Det vil ikke bli offentliggjort data som kan identifisere den enkelte. Rambøll AS bistår NOKUT i gjennomføringen og utsendingen av undersøkelsen og har tilgang til e-postadresser og telefonnummer frem til undersøkelsen stenges. NOKUT samarbeider med den enkelte høyskole og universitet. Disse vil få tilgang til svardata, men

ikke identifiserbare personopplysninger som f.eks. e-postadresse, kjønn og alder.

Bakgrunnsinformasjon utleveres fra institusjonene til NOKUT for alle studentene, på bakgrunn av en rettslig forpliktelse. Informasjonen benyttes i en frafallsanalyse som gjennomføres på bakgrunn av allmenn interesse. Det gjelder også de som ikke svarer. Dette for å undersøke om svarene vi får er representative, noe som er svært viktig for å kunne tolke resultatene. Det er mulig å reservere seg mot dette ved å sende e-post til [res-studiebarometeret@nokut.no](mailto:res-studiebarometeret@nokut.no). I frafallsanalysene benytter vi kun kjønn, alder, kommunetilhørighet og karaktersnitt. For studenter som ikke svarer på undersøkelsen vil disse opplysningene slettes innen 15. februar 2025, mens andre personopplysninger vil slettes senest 1. desember 2024.

### **Overføring av ansvaret for Studiebarometeret fra NOKUT til HK-dir fra 1. januar 2025**

Fra 1. januar 2025 overføres ansvaret for Studiebarometeret fra NOKUT til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Dette innebærer at all data fra prosjektet overføres til HK-dir fra samme dato. Dette gjelder også personopplysninger dersom du samtykker til dette til slutt i spørreskjemaet.

### **Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter prosjektet?**

Direkte personidentifiserbare opplysninger (kontaktinformasjon) vil slettes av NOKUT senest 15. februar 2025. Indirekte personidentifiserbare opplysninger vil kobles med svarene dine og være tilgjengelig for analyse- og forskningsformål ved at de lagres av NOKUT og HK-dir ut 2029 og av Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør ut 2034. Dette forutsetter at du samtykker til dette til slutt i spørreskjemaet. Dersom du ikke samtykker vil også disse opplysningene bli slettet senest 15. februar 2025.

### **Dine rettigheter**

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg
- å få rettet personopplysninger om deg
- å få slettet personopplysninger om deg
- å få utlevert en kopi av dine personopplysninger
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

### **Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?**

Ditt samtykke er lovlig grunnlag for vår behandling av spørreskjemadataene, til å koble dem med bakgrunnsopplysninger fra universitetenes og høyskolenes interne systemer, og til videre lagring av indirekte personidentifiserende opplysninger etter prosjektslutt. På oppdrag fra NOKUT har Sikt - personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

### **Hvor kan jeg finne ut mer?**

Hvis du har spørsmål om undersøkelsen, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Prosjektgruppa: [studiebarometeret@nokut.no](mailto:studiebarometeret@nokut.no)
- NOKUTs personvernombud: [personvernombudet@nokut.no](mailto:personvernombudet@nokut.no)

- For spørsmål om personvernvedreringen av dette prosjektet: Sikt – personverntjenester, på epost ([personverntjenester@sikt.no](mailto:personverntjenester@sikt.no)) eller telefon: 53 21 15 00.

Vennlig hilsen NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen)



DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)